

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

89-200 Szubin, ul. Kcyńska 12

telefon 3910737, 3910784, 3910750, 3910716

fax 384 80 71

e-mail: pomoc@pomoc.szubin.pl

S P R A W O Z D A N I E

Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 2004

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Szubin.

Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa:

- Statutu będącego załącznikiem do Uchwały Rady Miejskiej Nr XXII/199/04 z dnia 30 grudnia 2004r.
- Regulaminu Organizacyjnego MGOPS
- oraz innych aktów prawnych wydanych przez Radę Miejską, Kierownika MGOPS.

Siedziba Ośrodka mieści się w Szubinie przy ulicy Kcyńskiej 12

Rejon działania obejmuje teren gminy i miasta Szubin.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie realizuje zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U.z 2004r Nr 64 poz.593 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997R Nr 123 poz.776 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 23 stycznia 2003r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U.z 2003r Nr 45 poz.391 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.nr137 poz.887 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 1994r Nr 111,poz.535 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 1 grudnia 1994r. o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych (tekst jednolity Dz.U.z 1998r Nr 102 poz.651 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U.Nr 228 poz.2255 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2002r Nr 72 poz.664 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U.1998r Nr 155 poz.1014 z

późniejszymi zmianami)

- ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 1998r Nr 162 poz.1118 z późniejszymi zmianami)
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003r. (Dz.U.Nr 122 poz.1143)
- ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r. (Dz.U.Nr 96 poz.873).

W sprawozdaniu uwzględniono stan prawny obowiązujący w roku sprawozdawczym.

Zadania pomocy społecznej

Zgodnie ze swoim statutem Ośrodek realizuje zadania państwowej i samorządowej polityki socjalnej. Zadania te obejmują w szczególności:

1. tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
2. analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
3. przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
4. pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
5. pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Cele pomocy społecznej

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art.7 ustawy przy uwzględnieniu kryterium dochodowego z art.8. ustawy, który mówi, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć 316,-zł. a dla osoby samotnej 461,-zł

Przez własne środki, możliwości i uprawnienia należy rozumieć nie tylko sytuację materialną, ale także właściwości psychofizyczne, kwalifikacje zawodowe, aktywność w rozwiązywaniu własnych i rodzinnych problemów oraz gotowość współdziałania w tym celu z innymi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej mają obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej (art 4). Należy rozumieć to szeroko np. jako współpracę z jednostkami pomocy społecznej i pracownikami socjalnymi, aktywne poszukiwanie pracy, wniesienie powództwa o alimenty itp. Brak współdziałania może stanowić podstawę do odmowy przyznania lub wstrzymania świadczeń pieniężnych (art.6). Nie stanowi to jednak podstawy odmowy udzielenia pomocy osobom upośledzonym umysłowo, alkoholikom i narkomanom i innym niezdolnym do realizacji ustaleń zawartych w kontrakcie.

Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę i rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów – pracowników socjalnych.

Tak więc zgodnie z ustawą:

1. Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
2. Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu sytuacji zmuszających do korzystania z pomocy społecznej.
3. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Świadczenie pomocy społecznej powinno służyć również umacnianiu rodziny.
4. Potrzeby osoby i rodziny korzystającej z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej.

Naczelna zasada, którą kieruje się pomoc społeczna to zasada *subsydialności* (pomocniczości), zgodnie z którą państwo może jedynie wspierać, a nie wyręczać obywateli w zaspakajaniu ich potrzeb życiowych.

Struktura organizacyjna Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2004r. Ośrodek zatrudniał łącznie 28 pracowników (25,5 etatu)

w tym:

- 10 pracowników socjalnych pracujących w rejonach liczących od 2.700 do 1.000 mieszkańców, (z pełnym specjalistycznym przygotowaniem zawodowym – specjalizacja I^o stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 4 pracowników na wyższe wykształcenie, 2 kontynuuje podjęte studia)
- kierownika z przygotowaniem do kierowania placówką pomocy społecznej,
- radcę prawnego
- pracownika socjalnego do prac administracyjnych
- 15 etatowych opiekunek domowych.

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Łącznie ze wszystkich form pomocy świadczonych przez MGOPS bez względu na źródło finansowania skorzystało w 2004 r. 6.497 mieszkańców w 1.486 rodzinach.

Liczba mieszkańców Szubina wg GUS w dniu 31.12.2004r. wynosiła 22.616 osób.

Oznacza to, że około 29 % obywateli miasta i gminy Szubin było objętych pomocą społeczną.

Pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, kłęski żywiołowej lub ekologicznej. Zgodnie z nową ustawą

o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (Dz.U.Nr 64 poz.593 z późn.zm)- także z powodu przemocy w rodzinie.

Należy zaznaczyć, że wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.

Powody korzystania z pomocy przez podopiecznych w 2004r przedstawia poniższe zestawienie.

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem	W tym na wsi:	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1.416	925	6.754
Sieroctwo	-	-	-
Bezdomność	2	1	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	54	52	317
Bezrobocie	635	415	3.147
Niepełnosprawność	255	112	765
Długotrwała choroba	181	114	849
Bezradność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gosp.domowego – ogółem	853	561	5.602
w tym:	81	52	251
rodziny niepełne			
rodziny wielodzietne	772	509	5.351
Alkoholizm	89	51	405
Narkomania	1	-	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	4	12
Kłęska żywiołowa (susza)	185	175	792

Ośrodek realizuje zadania zlecone i własne gminy.

Na zadania zlecone w roku 2004r wydatkowano kwotę – 463.404 zł

Na zadania własne gminy – 494.616 zł

Utrzymanie Ośrodka – 752.325 zł (w tym:105.700zł dotacja Wojewody)

Wydane kwoty w roku 2004

Forma świadczenia	Budżet 2004	Liczba zasiłkobiorców	Liczba świadczeń	Plan 2005
- zasiłki stałe do 30 kwietnia	170.214	110	408	X
- zasiłki stałe wyrównawcze do 30 kwietnia	47.034	74	253	X
- zasiłki macierzyńskie do 30 kwietnia	75.655	74	279	X
- zasiłki okresowe gwarantowane do 30 kwietnia	20.715	17	54	X
Zasiłki stałe od 1 maja	149.787	96	639	
Zasiłki celowe - suszowe	59.908	185	185	X
- składki na ubezpieczenia społeczne do 30 kwietnia	56.473	117	420	X
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	18.886	116	700	13.800
- zasiłki rodzinne do 30 kwietnia	3.098	11	66	X
- zasiłki pielęgnacyjne 30 kwietnia	6.147	11	41	X
Zasiłki okresowe	171.500	433	1.652	444.200
Zasiłki celowe –pilotaż Programu „posiłek dla potrzebujących”	88.342	431	1.237	235.000
Zasiłki celowe (jednorazowe)	76.778	629	1.658	70.000
Usługi opiekuńcze (umowa zlecenie)	69.614	28	19.885	77.290
Usługi opiekuńcze (umowa o pracę)		59	28.800	
Dożywianie dzieci w szkołach	176.455	895	121.714	188.000

W 2004r. Ośrodek objął pomocą w formie świadczeń w ramach zadań zleconych 475 osób (liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie) w 474 rodzinach.

Łącznie ze świadczeń tych korzystało 1.890 osób (liczba osób w rodzinach)

Od 1 maja 2004r. realizację niektórych świadczeń przejął Urząd Miejski w ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych. (sprawozdanie w tym zakresie przedstawiono Radzie na sesji w dniu 17 marca 2005r.)

Zadania własne i obowiązkowe gminy

Zgodnie z art. 17 ust.2 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez gminę należą:

- prowadzenie domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- przyznawanie pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie, inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym (art. 17ust.1) należy:

1. opracowywanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania pośredniej, osobistej opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkającymi matką, ojcem, lub rodzeństwem
10. praca socjalna
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
14. dożywianie dzieci,
15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
16. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu,
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Realizacja zadań z zakresu zadań własnych i obowiązkowych gminy w 2004 roku przedstawia się następująco:

1) Udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym

• W 2004r. z pomocy skorzystało 2 bezdomnych – w formie finansowania kosztów pobytu. Powstanie Noclegowni przy Stowarzyszeniu Pomocy Bliźniemu „JUDYM” w Kołaczkowie w znacznym stopniu rozwiązało problem bezdomności na terenie gminy. W 2004r. przebywało tam ok.40 osób z terenu całej Polski z tego 6 osób z terenu naszej gminy, które z powodu sytuacji rodzinnej i mieszkaniowej zmuszone były tam zamieszkać. Trudno namówić osobę bezdomną do pobytu w placówce głównie z powodu regulaminu a w szczególności zakazu picia alkoholu. Ponieważ osoby przebywające w Noclegowni bardzo często pozostawały bez środków do życia Ośrodek świadczył najczęściej pomoc w formie opłat za wyrobienie dokumentu tożsamości, zakupu niezbędnych leków.

2) Dożywianie dzieci

Z posiłków w szkołach skorzystało 895 uczniów w ramach realizacji programu ogólnopolskiego dożywiania uczniów. W roku 2004 r. na dożywianie dzieci w szkołach przekazano kwotę 176.455,- zł. - z tego 41.600,- zł ze środków rządowych i 134.855,- zł ze środków gminnych. Statystykę dożywiania przedstawia tabela:

Lp	Szkoła	Ilość uczniów
1.	SP nr 1 Szubin	99
2.	SP nr 2 Szubin	88
3.	Gmimazjum nr 1 Szubin	90
4.	Gimnazjum nr 2 Szubin	52
5.	Zespół Szkół Specjalnych	25
6.	SP Tur	60
7.	SP Rynarzewo	55
8.	Gimnazjum Rynarzewo	55
9.	SP Kołaczkowo	62
10.	SP Kowalewo	50
11.	Gimnazjum Kowalewo	26
12.	SP Chomętowo	10
13.	SP Królikowo	90
14.	SP i Gimnazjum Mycielewo	108
15.	Zespół Szkół Specjalnych w Karnówku	2
16.	SP Paterek	2
17.	Gimnazjum Paterek	9
18.	Dom Św. Mikołaja w Kcyńi	8
	RAZEM	895

Średni koszt jednego posiłku wynosił 1,39zł.

W minionym roku wszystkie wnioski osób ubiegających się o pomoc w formie dożywiania dla

dzieci, zostały załatwione pozytywnie. Nie udzielono żadnej decyzji odmownej. Pomoc w formie posiłków stanowi uzupełnienie niskich świadczeń realizowanych na rzecz rodzin.

3) Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

Wiek, niepełnosprawność, długotrwała choroba powodują że Ośrodek musi zapewnić pomoc tej grupie osób. W 2004r z usług opiekuńczych skorzystało łącznie 80 środowisk.

W 2004 usługami opiekuńczymi objęto 87 osób. Łącznie w 2004 roku świadczonych było 48.685 godzin na rzecz podopiecznych.

4) Pogrzeby

W 2004r. dofinansowano 1 rodzinie koszty pogrzebu członka rodziny. W innych przypadkach wykorzystano uprawnienia zmarłych lub innych członków rodziny do pokrycia kosztów pogrzebu ze świadczeń ZUS.

5) Praca socjalna

Na rzecz klientów świadczona była również pomoc pozamaterialna w formie pracy socjalnej. Pod tym pojęciem należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnionych w zasobach społeczności lokalnej. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązaniu najróżniejszych problemów – od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach i opiera się na

- zaangażowaniu odbiorcy usług w rozwiązywaniu problemu,
- zasobach klienta i społeczności
- porządkowym procesie pomocy,
- planowanych wysiłkach podejmowanych na rzecz zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych do realizacji egzystencji godnej człowieka. Z tego wynika, że skuteczna pomoc polega na wyprowadzeniu z grupy ryzyka i usamodzielnieniu klienta w każdym przypadku, jeśli jest to tylko możliwe. Działania z zakresu pracy socjalnej były prowadzone w celu rozwiązania głównie takich problemów jak:

- bezrobocie
- uzależnienia,
- problemy opiekuńczo-wychowawcze
- niewydolność wychowawcza
- zaniedbywanie dzieci
- zły stan zdrowia
- konflikty rodzinne

- trudne warunki mieszkaniowe
- nie wykorzystanie przysługujących praw lub uprawnień.

Pracownicy socjalni świadczyli samą pracę socjalną np. załatwianie spraw urzędowych - bez wniosku o wsparcie finansowe - w 250 rodzinach.

Z poradnictwa specjalistycznego - w szczególności prawnego skorzystało 102 osoby.

Zadania fakultatywne:

Pomoc celowa

Decyzją administracyjną pomoc celową otrzymało 1.612 osób (w tym 895 uczniów korzystających z dożywiania). W tej liczbie jest 44 decyzji przyznających pomoc celową specjalną, w środowiskach gdzie przekroczone zostało kryterium dochodowe osoby czy rodziny. Najczęściej ten rodzaj pomocy przyznaje się na żywność, zakup leków i rehabilitację. Łącznie z pomocy pieniężnej skorzystało 626 rodzin na łączną kwotę 744.591,-zł (średni zasiłek wynosił w granicach 50-60zł).

W 2004r. Ośrodek otrzymał konserwy mięsne, zupy w puszkach, które zostały rozdane między podopiecznych, szczególnie z terenu wiejskiego, którzy nie mają możliwości skorzystania z posiłków Jadłodajni Św. Faustyny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie świadczył pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie się, nie przyznał i nie wypłacał zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie. Pomoc w tym zakresie świadczy Powiatowy Urząd Pracy oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Programy specjalne

Dożywianie dzieci w szkołach (opisane wyżej).

Rządowy Program wynikający z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2003r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania pomocy rolnikom poszkodowanym w skutek klęski suszy w 2003r.

Ośrodek kontynuował wypłatę świadczeń z tyt.suszy w 2003r. dla poszkodowanych rolników z miasta i gminy Szubin. Łącznie w 2003 i 2004 Programem objęto 285 środowisk rolniczych.

Wyprawka 2004/2005

W 2004 r. pracownicy Ośrodka brali udział przy ustalaniu uprawnień dzieci z rocznika 1997 do otrzymania wyprawki szkolnej w formie podręczników w ramach realizacji Rządowego Programu wyrównywania warunków startu szkolnego uczniów. Do programu zakwalifikowano 90 pierwszoklasistów.

Rządowy program "Posiłek dla potrzebujących"

Rada Ministrów podjęła Uchwałę Nr 212/2004 z dnia 7 września 2004r w sprawie Rządowego Programu "Posiłek dla potrzebujących" na 2005r. W wytypowanych gminach Program został poprzedzony programem pilotażowym (w miesiącach listopad i grudzień 2004r. Programem tym został objęty m.in. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie).

Dla naszej Gminy przekazana została kwota 48.000 zł. a udział własny gminy wyniósł 40.342 zł. Łącznie wydano na ten cel kwotę 88.342,- zł. Z Programu tego skorzystały 1.232 osoby.

Inne zadania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy:

- Kontynuował współpracę dotyczącą organizacji robót publicznych.
W ramach współpracy z PUP skierował do pracy 5 osób. Osoby te były zatrudnione na okres od 4-6 miesięcy.
Ponadto pracownik Ośrodka jest członkiem Komisji ds. rozpatrywania wniosków o jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne.
- Współpracował z uczelniami wyższymi poprzez organizację praktyk studenckich dla osób kształcących się w zakresie pracy socjalnej, resocjalizacji itp. dziedzinach.
- Prowadził konsekwentnie akcję informowania mieszkańców miasta i gminy o pracy Ośrodka, zmieniających się przepisach dot. m.in.
  - form pomocy, zasad udzielania świadczeń,
  - bezdomności,
  - wywiadów, pracy socjalnej,
  - opieki instytucjonalnej, zasad, przepisów, umieszczenia w domach pomocy społecznej,
  - usług opiekuńczych – domowych
  - dożywiania dzieci,
  - problematyki rodzinnej,
  - przemocy,
  - wolontariatu.
- Wzorem lat poprzednich radca prawny MGOPS w każdy wtorek świadczył usługi polegające na poradnictwie prawnym, z zakresu prawa rodzinnego, łagodzenia konfliktów rodzinnych, uprawnień pracowniczych, emerytalno - rentowych, alimentacyjnych itp.
- MGOPS współpracował w zakresie realizacji swoich działań z wieloma instytucjami na terenie miasta i gminy, przede wszystkim ze wszystkimi szkołami i innymi placówkami oświatowymi, z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, domami pomocy społecznej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Sądem, Prokuraturą oraz organizacjami pozarządowymi, w tym bardzo ściśle ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom „Kraina Uśmiechu”, Akcją Katolicką Parafii Św. Andrzeja Boboli w Szubinie i Parafii Św. Wita w Słupach, Stowarzyszeniem Pomocy

Bliźniemu „JUDYM” w Kołaczkowie, PCK, placówkami służby zdrowia, w tym szczególnie z pielęgniarkami środowiskowymi oraz Poradnią Zdrowia Psychicznego.

- Pracownicy Ośrodka korzystali z różnorodnych form doksztalcania, uczestniczyli w szkoleniach nt. pracy z rodzinami dotkniętymi alkoholizmem, a także w szkoleniach na tematy dotyczące rodzin wieloproblemowych, pracą z wykorzystaniem kontaktów instytucji i współpracy z nimi, właściwym diagnozowaniu problemów rodziny, aktualizacji przepisów. Uczestniczyli również w konferencjach organizowanych na różnych szczeblach dot. szeroko rozumianej polityki społecznej.

Wnioski i zapotrzebowanie

- Najważniejszym problemem w gminie jest bezrobocie; Rodzina dotknięta tą dysfunkcją marginalizuje się, jest narażona na dodatkowe problemy takie jak bezradność, alkoholizm, postępujące ubóstwo, dezorganizacja życia rodzinnego.
- Największym problemem w pracy z podopiecznymi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest uzależnienie osób/rodzin od pomocy społecznej, bierność, apatia, brak chęci współpracy z pracownikiem socjalnym. Wydaje się, że najważniejszym wyzwaniem dla polityki społecznej gminy być powinno usamodzielnienie rodzin, walka z postawami roszczeniowymi.
- Od lat obserwujemy tendencje wzrostową liczby osób i rodzin, które z powodu trudnej sytuacji materialnej zmuszone są do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Zapotrzebowanie na różne formy świadczeń jest zatem ogromna, brak jest jednak wystarczających środków na ich realizację w adekwatnej formie i wysokości.
- Od roku 2004 warunki pracy pracowników uległy zmianie, nie są one jeszcze zadowolające: na uwagę zasługuje fakt umieszczenia pomieszczeń Ośrodka na II piętrze oraz nadmierne zagęszczenie w pomieszczeniach, jak również warunki realizacji świadczeń (dot. wypłat zasiłków). Ustawowa konieczność elektronicznego przetwarzania danych stawia wymóg stałej modernizacji sprzętu komputerowego, co wiąże się z dodatkowymi kosztami utrzymania Ośrodka w tym zakresie.
- Środki na realizację świadczeń wprawdzie z roku na rok wzrastają, jednak ich wzrost nie jest adekwatny do potrzeb. Ciężar doraźnej pomocy na rzecz potrzebujących jest cedowany na gminę, która nie jest w stanie sama zabezpieczyć wszystkich uzasadnionych potrzeb. Trudno zatem mówić o pełnej realizacji podstawowych obowiązków pomocy społecznej.
- Koniecznością wydaje się występowanie o środki pozabudżetowe m.in. do funduszy europejskich, które można przeznaczyć na rozwój zasobów ludzkich w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej, jednak konieczny jest finansowy udział własny (20%) dla złożenia aplikacji projektu.

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stara się łagodzić sytuacje osób i rodzin poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy. Na tym polu zdobywamy nowe doświadczenia i nadal zamierzamy rozwijać tego typu działalność. Głównym celem jest pomoc środowiskom wykluczonym społecznie oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji. Należy jednak otwarcie powiedzieć, że same formy pracy socjalnej nie rozwiążą problemów, są one działaniem ważnym, ale jedynie wspomagającym, podtrzymującym. Osobom i rodzinom bezwzględnie należy zapewnić środki na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych lub stworzyć takie warunki, żeby te środki mogli zdobyć we własnym zakresie (poprawa sytuacji na rynku pracy). W innym przypadku staniemy się świadkami coraz szerszej pauperyzacji mieszkańców miasta i gminy Szubin, co z kolei może doprowadzić do dezintegracji rodzin, rozszerzenia się zjawisk patologicznych, począwszy od wszelkich nałogów, na przestępstwach skończywszy.

MR

Szubin, 5.05.2005

Kierownik Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szubinie

Tadeusz Zieliński